

– контролювати роботу фізичних та юридичних осіб, які займаються підприємницькою діяльністю з метою попередження порушення податкового законодавства.

Література:

1. Кириленко О. П. Місцеві бюджети в економічній системі держави: дис. д-ра екон. наук: 08.04.01. Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2002.
2. Офіційний сайт Державного казначейства України. URL: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index> (дата звернення: 1.03.2019).

Гевко Оксана Борисівна

ст. гр. ФПФМ-11, ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н., доцент Мелих О.Ю.

ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ УКРАЇНИ: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОНАННЯ

Бюджетна політика держави постійно перебуває в центрі суспільної уваги. У сучасних умовах важливого значення набуває проблематика формування збалансованого бюджету, яка потребує ретельного дослідження політиками, економістами, аналітиками та науковцями.

Державний бюджет займає провідне місце у фінансовій системі країни, оскільки він відноситься до тієї сфери суспільного життя, що безпосередньо стосується інтересів всіх і кожного [1].

Державний бюджет не одне десятиліття досліджували як вітчизняні, так і зарубіжні вчені. Зокрема, проблемні формування та виконання державного бюджету, досягнення його збалансованості, присвячені праці значної кількості вітчизняних вчених, а саме: І. В. Алексеєва, Л. О. Баластрика, В. Д. Базилевича, О. Д. Василика, І. Г. Лук'яненко, І. О. Луніної, В. М. Опаріна, В. М. Федосова, С. І. Юрія та ін. Та незважаючи на це, і на сьогоднішній день, дане питання не втрачає своєї актуальності.

За своєю формою державний бюджет – це розпис доходів і витрат держави на календарний рік, що затверджений в законодавчому порядку.

Формування централізованого фонду грошових коштів держави здійснюється з огляду на економічний потенціал країни, нагальність та масштабність завдань, що постають перед нею, роль держави в економіці та інших факторів. При цьому, джерела формування дохідної частини державної казни ідентифікують економічне становище країни, а напрями здійснення видатків – пріоритети на сучасному етапі її розвитку [2].

На формування бюджету держави впливають такі основні фактори: фіскальна політика, валютний курс національної грошової одиниці, інфляція та інші річні показники розвитку економіки країни.

В Україні впродовж 2010-2018 рр. доходи державного бюджету мали постійну тенденцію до зростання. Так, якщо у 2013 р. до державного бюджету надійшло 339,23 млрд. грн., то у 2018 р. даний показник становив 928,00 млрд. грн. При цьому, за підсумками 2018 року доходи державного бюджету зросли на 17% у річному вимірі.

Однак, попри щорічне номінальне зростання доходів державного бюджету, в Україні спостерігається і зростання дефіциту централізованого фонду грошових коштів держави, що є свідченням перевищення темпів зростання видатків над доходами.

Так, у 2018 році дефіцит державного бюджету України становив 59,2 млрд. грн., що на 11,3 млрд. грн. більше порівняно з 2017 роком.

Касові видатки Державного бюджету України за 2018 рік становили 985,8 млрд. грн., що на 17,4 відсотка, або на 146,4 млрд. грн. більше ніж за 2017 рік. Найбільшу питому вагу серед видатків в загальному обсязі Державного бюджету України становили такі:

- міжбюджетні трансферти – 30,3%;
- соціальний захист та соціальне забезпечення – 16,6%;
- громадський порядок, безпека та судова влада – 11,9%;
- обслуговування боргу – 11,7%;
- оборона – 9,8%.

Бюджетні видатки на соціальну сферу в Україні щорічно зростають, проте рівень соціального захисту населення залишається низьким, тому питання відповідного рівня фінансування соціальної сфери залишається актуальним.

Соціальний сектор України страждає від трьох недоліків. Перший недолік полягає в тому, що потреба в видатках на соціальний захист населення зростає в умовах дуже низьких темпів економічного зростання. Другий недолік – населення дуже розчароване обсягами та якістю наданих соціальних послуг. Третій недолік полягає в тому, що соціальна допомога надається переважно тим, хто цього не потребує, тоді як ті, хто її дійсно потребує, не отримують належної соціальної підтримки.

Про неефективність державної політики щодо соціального захисту населення України свідчить і той факт, що за відомостями ПРООН, майже чверть населення України живе за межею бідності (кожна третя сім'я, в котрій є діти, і кожен п'ятий працюючий є бідним) [3].

Доходи держбюджету є основним знаряддям економічного регулювання, макроекономічної стабілізації, антикризового управління, стимулювання економічного зростання держави та впливу на короткотермінові коливання економічної кон'юнктури.

Враховуючи комплекс проблем та загроз, які сьогодні супроводжують податкову систему України, необхідним є підсилення дохідної частини бюджету за рахунок підвищення фіскальної ефективності податку на прибуток підприємств.

На даний час, механізм справляння податку на прибуток підприємств в Україні не є ефективним ні з фіскальної точки зору, ні з точки зору стимулювання інвестиційної діяльності.

Покращення ситуації можливе лише за умови пошуку та впровадження у вітчизняну практику альтернативних моделей оподаткування доходів бізнесу.

Реалізація концепції трансформації податку на прибуток у податок на виведений капітал в Україні може забезпечити не лише пожвавлення інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, але і сприяти вирішенню проблеми ухилення від сплати податків, й, як наслідок – тінізації економіки, за рівнем якої наша держава посідає третє місце в світі після Нігерії та Азербайджану [4].

Література:

1. Гупаловська М.Б. Бюджет як основний інструмент фінансового забезпечення реалізації функцій держави. *Перші наукові читання пам'яті С.І. Юрія: збірник наук. праць* / За ред. д.е.н., проф. О.П. Кириленко. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. С.70-73.
2. Маркуц Ю.І. Формування державного бюджету в розвинутих країнах світу та в Україні. *Бізнес Інформ*. №11. 2016. С. 222-227.
3. Цілі розвитку тисячоліття / ПРООН. URL: <http://www.ua.undp.org/content/dam/ukraine/docs/2015%20MDGs%20Ukraine%20infographics%20ukr.pdf> (дата звернення: 23.03.2019 р.).
4. Мелих О.Ю. Фіскальна ефективність оподаткування прибутку підприємств: вітчизняні реалії та шляхи подолання проблем. *Ефективна економіка*. 2018. №12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6794> (дата звернення: 23.03.2019 р.).

Гнатюк Аліна Сергіївна

ст. гр. Ф-31, ТНЕУ

Науковий керівник – к. е. н., доцент Дем'янюк А.В.

ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Україна в даний час знаходиться в умовах трансформаційних перетворень і однією із найбільш болісних проблем сучасності є проблема оподаткування. Важливо зазначити, що законодавча база національної